

Kommunal planstrategi

2025 - 2028

1. Forord

Kommunens planstrategi for 2025–2028 markerer starten på en viktig prosess for å styrke vår langsiktige utvikling og planlegging. Dette dokumentet gir oss muligheten til å reflektere over de utfordringene og mulighetene som ligger foran oss, og til å prioritere de planene som best ivaretar vår visjon for fremtiden.

Ved å samle erfaringer og innsikt har vi skapt et fundament for en helhetlig og bærekraftig samfunnsutvikling som ivaretar både dagens og morgendagens generasjoner.

Planstrategien skal bidra til å forenkle vårt plansystem og gjøre det mer tilgjengelig og brukervennlig for alle. Vi ser frem til å bygge videre på dette grunnlaget med bred involvering og samarbeid på tvers av fagområder, for å sikre en fremtidsrettet og inkluderende utvikling for hele Frøya-samfunnet.

Innholdsfortegnelse

1. Forord	2
2. Innledning	5
3. Frøya - Øya vår	7
4. Helhetlig og bærekraftig utvikling	8
5. Program for omstilling - Robust 26	13
6. Kommunens plansystem	14
7. Oppstart av arbeid med kommuneplanen	16
8. FNs Bærekraftsmål	19

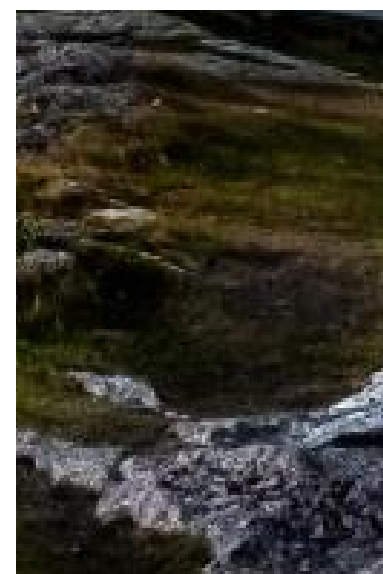

2. Innledning

Det er med stor glede vi presenterer kommunens planstrategi, et dokument som danner grunnlaget for vår langsiktige planlegging og utvikling. Denne strategien er utarbeidet med mål om å skape en bærekraftig, inkluderende og fremtidsrettet kommune som ivaretar både dagens og kommende generasjoners behov.

Planstrategien for Frøya kommune 2025-2028 er vårt overordnede plandokument. Planstrategien er ikke en plan i seg selv, men en gjennomgang av de utfordringene og mulighetene Frøya-samfunnet står overfor, og hvilke planbehov disse gir. Gjennom arbeidet med planstrategien og i arbeidet videre har vi ønske om å gjøre kommunens plansystem mindre omfattende og samtidig enklere å orientere seg i. Dette arbeidet vil ta tid, men i planperioden og tiden fremover vil kommunen jobbe for å skape et brukervennlig og forståelig planverk som alle enkelt kan bruke.

Planstrategien er et resultat av en omfattende workshop som inkluderte alle områder i kommunen i tillegg til dialoger og andre samarbeidsprosesser. Vi har lyttet til innspill fra de ulike rammeområdene i kommunen, deres innsikt og engasjement har vært uvurderlig i utformingen av denne strategien, og vi er dypt takknemlige for alles bidrag. Resultatene fra workshopen viste oss at de fleste er opptatt av å få til et bedre tverrfaglig samarbeid.

Tradisjonelt har Frøya som mange andre kommuner utviklet sine planer avdelingsvis, der hver avdeling har sin egen spesifikke plan som reflekterer avdelingens egne mål og prioriteringer. Dette sektorvise fokuset kan føre til fragmenterte løsninger som ikke nødvendigvis harmonerer med andre planer, noe som skaper utfordringer for helhetlig utvikling.

Et sentralt spørsmål er om kommunen i dag har for mange planer, og om disse er for sektorspesifikke til å kunne møte komplekse utfordringer som krever samarbeid på tvers av fagområder. Det er et økende behov for å jobbe tverrfaglig, ikke bare for å oppnå effektivitet, men også for å styrke «vifølelsen» blant både ansatte i kommunen og innbyggerne.

Ved å viske ut siloer mellom avdelinger kan kommunen jobbe mot en mer helhetlig planlegging som skaper positive ringvirkninger for hele lokalsamfunnet. Helhetlig planlegging vil føre til at alle involverte parter mer bevisst jobber sammen mot felles mål, noe som igjen kan bidra til å bygge en sterkere felles identitet og eierskap til prosessene.

Planstrategien er starten på å utvikle en planstruktur som fremmer tverrfaglig samarbeid for å kunne utnytte de samlede ressursene kommunen har på en effektiv måte. Vi ønsker å jobbe med å bryte ned siloer, øke effektiviteten og fremme innovasjon for å sikre en bærekraftig utvikling som tar hensyn til økonomiske, sosiale og miljømessige faktorer. Å oppnå dette vil kunne gi

bedre tjenester til innbyggerne og bidra til en helhetlig og bærekraftig utvikling av kommunen.

Politisk og administrativt eierskap til planer og beslutninger som blir tatt, er nøkkelen til god samfunnsutvikling for Frøya-samfunnet og Frøya kommune som organisasjon. Planstrategien er et verktøy for politisk prioritering av planverket for å sikre helhetlig og målrettet planlegging som er ressurseffektiv og behovsstyrt. Strategien er bygd opp rundt FNs 17 bærekraftsmål og de tre bærekraftsdimensjonene, klima- og miljøutfordringer, sosial bærekraft og økonomisk utvikling. De tre dimensjonene henger tett sammen, og utfordringene må løses tverrfaglig.

I en tid preget av raske endringer og komplekse utfordringer, er det viktigere enn noen gang at vi har en klar og tydelig retning for vår utvikling. På bakgrunn av den tverrfaglige workshopen og vurdering av utfordringer og faktorer vi står ovenfor som organisasjon og samfunn vil Frøya kommune i kommende planperiode fokusere på følgende satsningsområder:

- Kultur for samhandling
- Effektivisering og sikre gode tjenester
- Rekruttering og kompetanseutvikling

Sammen skal vi bygge en fremtid vi kan være stolte av.

3. Frøya - Øya vår

Frøya er en øykommune som ligger helt ytterst på Trøndelagskysten, en posisjon som preger hele dens eksistens.

Kommunen omfatter øya Frøya, rundt 4000 holmer og skjær, og strekker seg helt nord opp til det gamle fiskeværret Halten. Dette omfattende skjærgårdsområdet er kjernen i et spektakulært nettverk av maritime landskap, hvor kraftige, vakre nordiske naturfenomener møter en rik kulturhistorie preget av havet.

Frøya er mer enn bare et vitne til naturens råskap og skjønnhet; den er et livlig senter for havbruk og fiskeri, hvor tradisjoner og moderne praksis går hånd i hånd. Øyas strategiske plassering har fostret en kultur dypt forankret i havets ressurser, noe som gjenspeiles i hverdagslivet og samfunnet på øya.

Kommunen har en stolt historie der fiske og fangst har vært sentrale næringsveier. Folket på Frøya lever i og av kysten, og er dypt avhengige av havet både for transport og for sitt næringsgrunnlag. I denne sammenhengen har man både opplevd tragedier som Titran-ulykka, en dramatisk hendelse som har preget samfunnet, og triumfer som lakseeventyret, som har åpnet nye muligheter for lokal økonomisk vekst og utvikling.

Befolkningsvekst

Frøya kommune har gjennomgått en imponerende transformasjon. Fra 2010 til 2024 registrerte Frøya en befolkningsvekst på hele 26,4 %, den høyeste i Trøndelag. Dette understreker Frøyas posisjon som en av de mest tiltrekkende og dynamiske områdene i regionen.

Kommunens evne til å tiltrekke seg nye innbyggere og styrke sin lokale økonomi er tydelig i befolkningstallene, som har vokst fra rundt 5000 innbyggere i 2018 til 5556 ved starten av 2024. Øyas rike ressurser, særlig innen fiske og havbruk, kombinert med en unik kystkultur, fortsetter å være fundamentale for den økonomiske veksten.

Frøyas fremragende natur og robuste økonomi tilbyr en livsstil som er både tradisjonell og moderne, noe som gjør den til et ettertraktet sted for både liv og virke. Denne attraktive blandingen av naturskjønnhet og økonomiske muligheter sikrer at Frøya ikke bare er et sted folk flytter til, men et sted hvor de blir og trives.

Frøya står som et strålende eksempel på vellykket regional utvikling, og med sin kontinuerlige vekst og utvikling, er det liten tvil om at øya vil fortsette å være en nøkkelspiller i Trøndelags sosiale og økonomiske landskap.

Kraft og mangfold

Kraft og mangfold er ikke bare et slagord for Frøya kommune; det er en visjon som dypt reflekterer essensen av dette livskraftige samfunnet. Visjonen beskriver den bemerkelsesverdige energien, handlingsevnen, og viljen som karakteriserer frøyværingene, og anerkjenner de som grunnleggende styrker i denne kystkommunen.

Kraften i Frøya vises gjennom innbyggernes evne til å drive frem økonomisk og sosial utvikling. Denne energien manifesteres i et lokalsamfunn som stadig streber etter å forbedre, utvikle og tenke nytt, enten det gjelder havbruk, fiske eller andre næringsveier. Kommunens måte å jobbe med næringsutvikling på viser et ønske om å styrke og gjøre den lokale økonomien mer

variert, slik at den blir sterk nok til å takle fremtidige utfordringer.

Mangfoldet er kanskje Frøyas mest distinkte trekk. Frøya fremhever sitt flerkulturelle samfunn, et spekter av kulturer og bakgrunner som beriker lokalsamfunnet. Dette mangfoldet reflekteres i hverdagen gjennom kulturelle utvekslinger, fellesskapsinitiativer og inkluderende samfunnsaktiviteter som binder samfunnet sammen. Videre, i tråd med visjonen om mangfold, arbeider Frøya aktivt for å legge til rette for større variasjon i næringslivet, åpne opp for nye ideer og investeringer som kan tilføre nye dimensjoner til kommunens økonomiske landskap.

Frøya kommunes visjon om "Kraft og Mangfold" er ikke bare ord; det er en levende, pustende virkelighet som kontinuerlig former livet og fremtiden på denne dynamiske øya. Den inviterer alle, både gamle og nye innbyggere, til å bidra til et samfunn hvor alle kan finne sin plass og mulighet til å vokse.

4. Helhetlig og bærekraftig utvikling

Frøya kommune har forpliktet seg til en helhetlig og bærekraftig utvikling, som en integrert del av sin visjon og strategiske planlegging. Dette innebærer et dyptgående fokus på å balansere økonomisk vekst med miljømessige og sosiale hensyn, sikre at dagens handlinger ikke går på bekostning av fremtidige generasjoners velvære.

Miljøansvar – Frøya tar aktivt skritt for å beskytte sine naturlige omgivelser som er avgjørende for både lokalsamfunnets identitet og den økonomiske aktiviteten knyttet til fiskeri og havbruk. Dette inkluderer tiltak for å redusere utslipp, forvalte naturressurser på en bærekraftig

måte, og implementere grønne teknologier i offentlige og private sektorer.

Økonomisk bærekraft – Ved å oppmuntre til variasjon i den lokale økonomien, søker Frøya å skape en robust struktur som kan motstå økonomiske svingninger. Dette omfatter støtte til små og mellomstore bedrifter, oppmuntring til innovasjon og entreprenørskap, og utvikling av turisme som respekterer og fremhever det lokale miljøet og kulturen.

Sosial inkludering – I tillegg til å fremme kulturelt og etnisk mangfold, arbeider Frøya kommune for å inkludere alle deler av befolkningen i utviklingsprosessene. Dette omfatter tilgang til utdanning, helseomsorg, og like muligheter for alle innbyggere, uansett bakgrunn. Kommunen legger stor vekt på å skape et inkluderende samfunn hvor hver enkelt har mulighet til å bidra og vokse.

Når det gjelder miljø og klima, står vi overfor globale utfordringer som krever oppmerksom og bærekraftig handling. Ignorering av bærekraftsprinsipper kan ha vidtrekkende konsekvenser, både på lokalt og globalt nivå. Her er noen potensielle konsekvenser av å ikke prioritere bærekraftig utvikling:

Økt global oppvarming:

Manglende tiltak for å redusere klimagassutslipp fører til økt global oppvarming. Dette vil gjøre at man vil oppleve endringer lokalt; det vil i perioder bli varmere på land og i sjø som potensielt kan true fiskebestanden i og rundt kommunen, samt gjøre det vanskeligere å oppnå tilfredsstillende habitat for oppdrett av atlantisk laks.

Mer nedbør på kort tid vil medføre utfordringer for landbruket og urbane områder som ikke vil klare å håndtere ekstreme vannmengder.

Tap av biologisk mangfold:

Uten bærekraftig forvaltning av natur- og

arealressurser vil vi oppleve et akselerert tap av arter, som kan destabilisere økosystemer. Dette tapet kan påvirke alt fra pollinering av avlinger til naturlig vannrensing, noe som igjen påvirker matproduksjon og vannforsyning.

Forverring av luft- og vannkvalitet:

Utslipp av forurenset vann i havet vil medføre alvorlige konsekvenser for både dyreliv og næringsliv, spesielt for sektorer som fiskeri og havbruk. Forurenset vann kan inneholde skadelige stoffer som påvirker marine organismer, forstyrrer økosystemer og reduserer fiskepopulasjoner. Dette fører ikke bare til biologiske tap, men også økonomiske tap for industrier som er avhengige av sunne havressurser. Langsiktige effekter inkluderer for eksempel potensiell nedgang i turisme og lokaløkonomi, noe som er med å understreke behovet for strenge reguleringer og effektive rensetiltak for å beskytte marine ressurser.

Det er avgjørende at både offentlige og private sektorer, samt enkeltpersoner, tar ansvar for å innlemme bærekraftige praksiser i deres daglige aktiviteter og beslutningsprosesser for å unngå negative konsekvensene. Ved å handle proaktivt og med et langsiktig perspektiv, kan vi bidra til å sikre en mer stabil og bærekraftig fremtid for kommende generasjoner.

Ved å sette fokus på de identifiserte prioriteringsområdene, har kommunen som mål å bygge en mer robust og motstandsdyktig struktur som er bedre rustet til å håndtere både nåværende og fremtidige utfordringer. Dette er avgjørende for å sikre bærekraftig vekst og stabilitet i en tid med økte krav og endringer.

Hvorfor er det nødvendig med en mer robust kommune, og hvorfor er disse fokusområdene avgjørende?

Frøya kommune har de siste årene opplevd en markant vekst, spesielt fra 2010-tallet og frem til i dag, som har resultert i en betydelig økning i antall innbyggere og skatteinntekter. Denne veksten kan i stor grad tilskrives havbruksnæringen, som har fungert som den økonomiske ryggraden for kommunen. Havbruksnæringen har tilført kommunen store inntekter gjennom skatt på inntekt og formue, samt tilskudd fra havbruksfondet. Denne økonomiske veksten har muliggjort investeringer og utvidelser utover de opprinnelige budsjetttrammene uten at kommunen har møtt alvorlige økonomiske konsekvenser.

Likevel har den raske utviklingen ført til utfordringer. De høye skatteinntektene har gitt kommunen en viss økonomisk fleksibilitet, men dette har også medført en fare for økonomisk overforbruk og en avhengighet av inntekter fra havbruksnæringen. Dette økonomiske handlingsrommet har kanskje fungert som en hvilepute, som har forsinket nødvendige strukturelle tilpasninger og effektiviseringer.

For å sikre langsiktig økonomisk bærekraft og samtidig forbedre tjenestetilbudet til innbyggerne, er det nå kritisk at kommunen setter fokus på tre hovedområder:

Økt samhandling:

For å sikre at ressursene utnyttes optimalt og for å sikre sammenhengende og koordinerte tjenester må det legges til rette for bedre samarbeid både tverrfaglig i kommunen og med eksterne aktører. Dette kan bidra til å redusere dobbeltarbeid og forbedre kvaliteten på tjenestene.

Effektivisering:

Kommunen må identifisere og implementere tiltak som kan øke effektiviteten i tjenesteproduksjonen. Dette kan inkludere digitalisering, omorganisering av arbeidsprosesser, og smartere bruk av eksisterende ressurser. Målet er å kunne levere mer for mindre, samtidig som man sikrer at kvaliteten på tjenestene opprettholdes eller forbedres.

Rekruttering og kompetanseutvikling:

For å kunne møte fremtidens krav, må kommunen satse på å tiltrekke seg kvalifisert arbeidskraft og utvikle kompetansen til dagens ansatte. Dette er avgjørende for å kunne tilby tjenester av høy kvalitet og for å sikre at kommunen kan møte de komplekse utfordringene som ligger foran oss.

Disse satsningsområdene er nødvendige for å bygge en robust kommune som er i stand til å møte fremtidige økonomiske, sosiale og miljømessige utfordringer. Ved å fokusere på samhandling, effektivisering, og rekruttering og kompetanseutvikling, vil Frøya kommune være bedre rustet til å sikre en bærekraftig utvikling og levere tjenester som innbyggerne kan være stolte av.

4.1. Samhandling

For å fremme en sterk kultur for samhandling i kommunen, er det essensielt å legge til rette for økt samarbeid mellom ulike fagfelt, næringslivet, og frivillige lag og organisasjoner. Slike samarbeid er ikke viktig kun for å effektivisere ressursbruk, men også for å skape en dynamisk og innovativ utvikling der ulike perspektiver og kompetanser kommer sammen for å løse komplekse utfordringer. Gjennom "Kommune 3.0"-tilnærmingen, går kommunen fra å være en tradisjonell tjenesteleverandør til å bli en aktiv medspiller og tilrettelegger, som oppmuntrer til partnerskap på tvers av sektorer og skaper en plattform for samskapning.

Et viktig aspekt ved denne tilnærmingen er å styrke interkommunale og regionale samarbeid, samt å bygge robuste nettverk som kan bidra til gjensidig læring og ressursdeling. Slike samarbeid gir kommunen muligheten til å utnytte stordriftsfordeler, dele kompetanse og innovasjoner, og stå sterkere samlet i møte med regionale og nasjonale utfordringer. Nettverksbygging på tvers av kommunale grenser skaper en bredere plattform for utvikling, hvor felles mål kan oppnås gjennom samordning og samarbeid.

I et samfunnsperspektiv er det avgjørende å fremme en kultur som prioriterer inkludering og fellesskapsfølelse i et stadig mer mangfoldig samfunn. Ved å styrke "VI"-følelsen blant innbyggerne, skaper vi et samfunn der alle føler seg som en del av fellesskapet, uavhengig av bakgrunn, fagfelt, eller tilhørighet. Dette bidrar til å bygge et samfunn som ikke bare er inkluderende, men også preget av solidaritet og felles mål. Gjennom slike samhandlingsinitiativ kan kommunen styrke sin rolle som en sentral aktør i å forme et bærekraftig, resilient og fremtidsrettet

lokalsamfunn hvor alle kan bidra til å dra nytte av den kollektive utviklingen.

4.2. Effektivisering og sikre gode tjenester

Kommunen står overfor en viktig periode hvor det er nødvendig å øke fokus på effektivisering og samtidig sikre at tjenestene som tilbys, opprettholder høy kvalitet. Effektivitetsfokuset bør skje parallelt med fokus på at arbeidsoppgaver utføres på en god og tilfredsstillende måte. Det er imidlertid ikke realistisk å forvente at det vil bli tildelt flere ressurser. Derfor må arbeidet med effektiviseringen skje innenfor de eksisterende rammene til de ulike virksomhetene og avdelingene.

For å møte fremtidige behov og utfordringer på en bærekraftig måte, er det avgjørende at kommunen er proaktiv i sin planlegging. Dette innebærer å prioritere langsiktige løsninger fremfor ad-hoc-tilnærminger, som ofte kan være kortsiktige og mindre effektive. Ved å optimalisere ressursbruken for dagens oppgaver, kan kommunen bedre forberede seg på fremtidige utfordringer og sikre en bærekraftig utvikling.

En viktig del av kommunens overordnede planlegging er å ha et forebyggende og helsefremmende fokus i all planlegging. Dette betyr å legge til rette for tiltak som kan forbedre innbyggernes helse, trivsel og tilhørighet på lang sikt.

Samarbeid og enhetlig retning er også kritiske faktorer for å lykkes med effektivisering og kvalitetsløft i tjenestene. Alle involverte parter må dra i samme retning, og beslutninger og løsninger bør baseres på kunnskapsbaserte kriterier. Det er viktig at kommunen er lojal mot disse kriteriene for å unngå omkamper som kan forsinke eller hindre fremdrift ikke bare i ulike prosjekter og utbygginger, men også i satsninger, samarbeid og tjenesteyting/tilbud.

Videre må kommunen og dens ansatte være innstilt på omstilling. Dette innebærer å ha både evne og vilje til å tilpasse seg endringer og nye utfordringer. En slik omstillingsevne er nødvendig for å kunne møte morgendagens utfordringer på en effektiv måte. Det forventes at løsninger skal baseres på langsiktig planlegging, noe som krever en helhetlig og fremtidsrettet tilnærming.

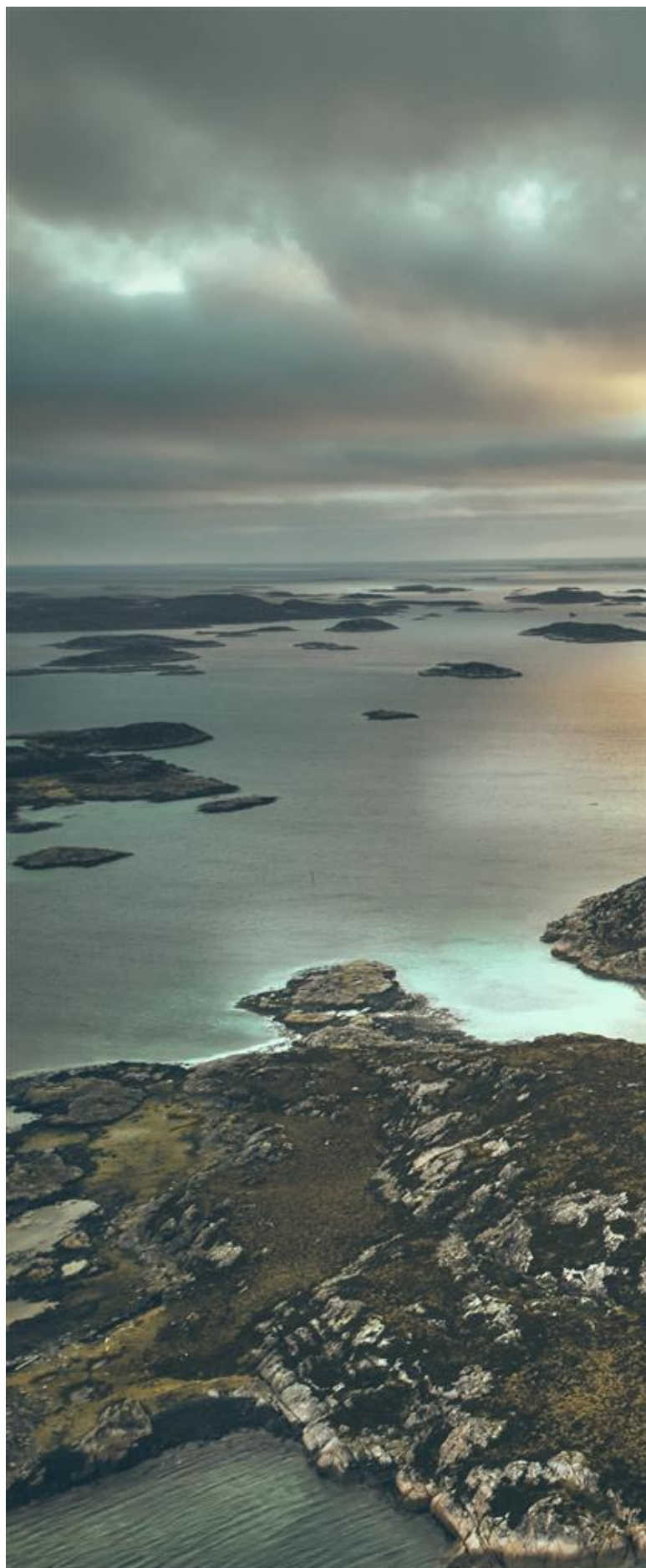
4.3. Rekruttering og kompetanseutvikling i kommunen

Kommunen må fokusere på rekruttering og kompetanseutvikling for å sikre bærekraftig utvikling og møte fremtidige utfordringer. Dette innebærer strategiske tiltak for å styrke arbeidsstyrken og forbedre tjenestekvaliteten. Blant annet bør kommunen legge til rette for utdanningstilbud som gir relevant kunnskap, samt etablere systemer for kontinuerlig kompetanseutvikling. Samarbeid med utdanningsinstitusjoner kan bidra til å tilby kurs og sertifiseringsprogrammer, mens interne opplæringsprogrammer kan styrke spesifikke ferdigheter.

Arbeidsinnvandrere utgjør en verdifull ressurs, og det er viktig å integrere dem ved å tilby språk- og kulturkurs samt mentorprogrammer. Et fleksibelt og inkluderende arbeidsmiljø med gode utviklingsmuligheter vil også bidra til å tiltrekke og beholde dyktige medarbeidere. Kommunen bør fremme tverrfaglig samarbeid for å løse komplekse utfordringer og optimalisere bruken av menneskelige ressurser.

Mangfold og inkludering er fundamentale prinsipper som bør gjennomsyre kommunens arbeid. Ved å fremme et inkluderende arbeidsmiljø, implementere tiltak mot diskriminering, og sikre likestilling og like muligheter, kan kommunen skape en

variert og talentfull arbeidsstyrke som bidrar til økt kreativitet, innovasjon og bedre resultater.

5. Program for omstilling - Robust 26

Planstrategien for Frøya kommune 2025–2028 bygger på viktige endringer som er nødvendige for å sikre kommunens fremtidige robusthet og bærekraft. Frøya kommune står ovenfor endringer i skatte- og inntektssystemet, som vil påvirke kommunen i stor grad på forholdsvis kort tid. I tillegg ser vi gjennom KOSTRA og prosjektet «Ny kompasskurs 570 og effektiviseringsprosjektet» at Frøya kommune på mange områder har vesentlig høyere kostnader enn sammenlignbare kommuner med tilsvarende tjenesteyting. Endring i økonomiske rammer og erkjennelsen om at vi driver en unødvendig kostbar organisasjon har bidratt til innføringen av "Program for omstilling – Robust 26".

Robust 26 har som mål å redusere driftsnivået på en klok og bærekraftig måte, samtidig som det tas hensyn til de ansatte og sikrer forsvarlig drift. Per nå jobbes det med å kartlegge kostnadselementer og vurdere nedtrekk eller bortfall av tjenester, både lovpålagte og ikke-lovpålagte, for å sikre en økonomisk forsvarlig drift.

Videre står Frøya kommune overfor demografiske endringer, hvor en forventet økning i antallet eldre innbyggere vil stille ytterligere krav til ressursforvaltning og tjenesteyting. Denne utviklingen vil kreve nøye planlegging og tilpasning av tjenestetilbudet for å sikre at kommunen kan oppfylle fremtidige behov på en bærekraftig måte.

Robust 26 er et initiativ som fokuserer på å effektivisere kommunens drift og sikre bærekraftige økonomiske løsninger, samtidig som kvaliteten på offentlige tjenester opprettholdes. Programmet innebærer strenge prioriteringer, herunder tiltak som begrensning av innkjøp og midlertidige ansettelsesstopp. Videre skal det utarbeidet konkrete forslag fra kommunens rammeområder for å redusere kostnader og forbedre effektiviteten. I tillegg til de økonomiske tiltakene legger programmet vekt på bred medvirkning fra både ansatte, politiske aktører og innbyggere, samt tverrfaglig samarbeid på tvers av kommunale tjenester.

I utarbeidelsen av planstrategien har Robust 26 fungert som et av fundamentene ved å gi klare retninger for hvordan kommunen skal tilpasse seg økonomiske endringer. Planstrategien bygger videre på omstillingsprogrammets mål om å skape en fremtidsrettet kommune, hvor bærekraftig ressursbruk, innovasjon og godt samarbeid mellom ulike fagområder står sentralt. Dette legger et solid grunnlag for å møte både dagens behov og de utfordringene som forventes å komme i de kommende årene. Gjennom dette arbeidet sikrer vi at Frøya kommune kan fortsette å levere gode tjenester og opprettholde en god levestandard for innbyggerne, samtidig som vi forbereder oss på de langsiktige endringene i samfunnet.

6. Kommunens plansystem

Kommunens plansystem bygger på en struktur som sørger for helhetlig planlegging og styring, hvor hver del av systemet støtter opp under de langsiktige målene om bærekraftig utvikling og innbyggernes trivsel. Øverst i systemet finner vi planstrategien, som setter retningen for hva kommunen skal fokusere på i den kommende planperioden. Dette er grunnlaget for både politiske beslutninger og administrativt arbeid, og sikrer en felles forståelse av hvilke prioriteringer som skal gjennomføres.

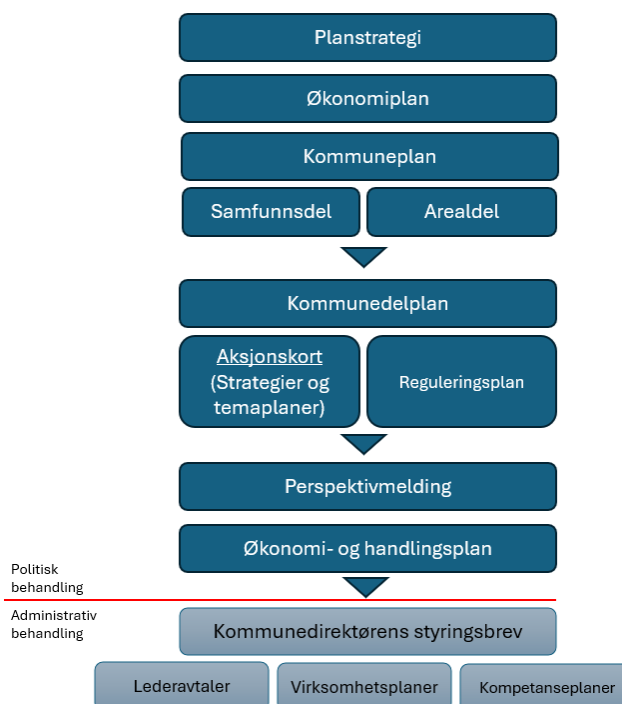
Neste nivå er økonomiplanen, en flerårig plan som viser hvordan kommunen skal forvalte sine økonomiske ressurser for å oppnå de målene som er satt. Økonomiplanen sikrer at økonomien kan tilpasses langsiktige utviklingsbehov og at ressursbruken er effektiv, i tråd med både kortsiktige og langsiktige målsettinger for kommunen.

Kommuneplanen: Samfunnsdel og Arealdel

Kommuneplanen er delt inn i to hoveddeler som må samvirke for å sikre en bærekraftig utvikling:

Samfunnsdelen er en strategisk plan som setter mål for kommunens langsiktige utvikling, ofte over en 12-års periode. Den omhandler områder som folkehelse, miljø, næringsutvikling og sosial inkludering, med et særlig fokus på å fremme helhetlige tjenester som er godt koordinerte.

Samfunnsdelen er retningsgivende og legger grunnlaget for kommunens strategier, temaplaner og handlinger. Dette er en viktig del av plan i plan»-prinsippet, hvor samfunnsdelen fungerer som en felles ramme for alle temaplaner og strategier, og

fremmer tverrfaglig samhandling i kommunen.

Arealdelen er den juridisk bindende delen av kommuneplanen som styrer bruken av kommunens arealer. Den bestemmer hvilke områder som skal brukes til bolig, næring, landbruk, rekreasjon og infrastruktur, og konkretiserer samfunnsdelen ved å legge fysiske rammer for hvordan kommunens mål skal realiseres gjennom arealbruk.

Disse to delene må henge sammen for å sikre en helhetlig og bærekraftig utvikling av kommunen.

Kommunedelplaner, strategier og temaplaner

Under kommuneplanen ligger kommunedelplaner, som gir detaljerte føringer for spesifikke geografiske områder eller temaer som transport, forebygging, inkludering eller miljø.

Strategier og temaplaner har tradisjonelt bidratt til å gi dypere innsikt i spesifikke sektorer og støttet opp under kommuneplanens mål. Imidlertid vil en ny

tilnærming nå samle flere av disse temaene inn under kommunedelplanene, noe som forenkler planverket.

Reguleringsplanene konkretiserer hvordan arealene i kommunen kan brukes, og disse er juridisk bindende og styrer hva som kan bygges hvor.

I den kommende planperioden vil kommunen jobbe for å samle ulike strategier og temaplaner inn i kommunedelplaner. Dette betyr at flere av de mindre temaplanene som i dag finnes, vil bli integrert i kommunedelplaner, som vil fungere som overordnede rammeverk for ulike temaer og vil kunne gå på tvers av sektorer. På denne måten vil kommunen gradvis gå over til å ha få eller ingen separate temaplaner, og istedenfor bygge en struktur hvor kommunedelplanene fungerer som en paraply.

Fordeler med kommunedelplan som paraply:

Overordnet rammeverk:

Kommunedelplanen vil fungere som en «paraplyplan», hvor felles mål og strategier for ulike samfunnsområder settes. Dette gir planen både en solid politisk og juridisk forankring, noe som sikrer langsiktige prioriteringer.

Tverrfaglig samordning:

Ved å samle de ulike temaene under én plan styrkes tverrfaglig samarbeid. Dette sørger for at tiltak på tvers av sektorer er koordinert, og jobber mot felles mål.

Langsiktig perspektiv:

Kommunedelplanene setter langsiktige prioriteringer, noe som gir en strategisk og helhetlig tilnærming til samfunnsplanlegging over tid. Dette sikrer stabilitet i planene som vedtas.

Selv om kommunedelplaner gir solid struktur og langsiktighet, kan de være tidkrevende å utarbeide, da de krever medvirkningsprosesser, utredninger og

politisk behandling. De er juridisk bindende og kan være utfordrende å justere raskt hvis nye behov eller endringer oppstår.

Aksjonskort - en dynamisk løsning

For å møte behovet for fleksibilitet, vil kommunen implementere aksjonskort som en dynamisk del av planene.

Aksjonskortene kan erstatte de tradisjonelle strategiene og handlingsplanene og gir konkrete, kortsiktige tiltak som kan tilpasses og oppdateres fortløpende. Dette sikrer at vi raskt kan reagere på nye behov og endringer, samtidig som vi holder oss innenfor de overordnede rammene som settes av kommunedelplanen.

Mens kommunedelplanen fastsetter de langsiktige mål og strategier, vil aksjonskortene være et praktisk verktøy for implementering. Hvert aksjonskort inneholder klare instruksjoner om hvordan ansatte skal handle i ulike situasjoner, enten det dreier seg om nødssituasjoner, helsetiltak, eller daglige operasjoner. Aksjonskortene blir utarbeidet av tverrfaglige grupper, slik at alle deler av organisasjonen jobber i samme retning.

Denne kombinasjonen av en overordnet kommunedelplan som paraply og aksjonskort som et dynamisk verktøy gir kommunen både struktur og fleksibilitet. Det sikrer at langsiktige strategier blir fulgt opp, samtidig som vi kan tilpasse oss endringer på en smidig måte.

Perspektivmelding og årsbudsjett

For å holde fokus på fremtiden utarbeides også en perspektivmelding, som gir en vurdering av langsiktige utfordringer og muligheter, og hjelper til med å sikre at kommunen er godt rustet for fremtidige endringer. Denne meldingen innleder det årlige arbeidet med økonomiplanen og gir politikere viktig informasjon om kommunens økonomi og status i et langsiktig perspektiv.

Årlig utarbeides det også en oppdatert økonomiplan med årsbudsjett, som spesifiserer hva som skal prioriteres i det kommende året. Dette sikrer at den daglige driften av kommunen er i tråd med de langsiktige målene.

Kommunedirektørens styringsbrev

Omhandler kommunedirektørens forventninger i overgangen mellom politiske planer og administrative prosesser. Gjennom styringsbrevet tildeles sektorene oppdrag for kommende år. Det er gjerne noen sentrale oppdrag som tildeles alle og noen spesifikke oppdrag tildeles én eller noen sektorer.

Kommunedirektørens styringsbrev utarbeides årlig, omtrent på samme tid som økonomiplan og budsjett vedtas politisk. Oppdragene som tildeles gjennom styringsbrevet hentes fra økonomiplanen. Det betyr at vi gjennom styringsbrevet og de tilhørende virksomhetsplanene sørger for å følge opp det de folkevalgte har vedtatt. Herfra utarbeides lederavtaler, virksomhetsplaner og kompetanseplaner for å sikre at hele kommunen jobber i samme retning.

Politisk og administrativt eierskap

I denne strukturen blir det tydelig hvilken rolle politikken og administrasjonen spiller, og hvordan innbyggernes behov og ønsker ivaretas gjennom hele planprosessen. Politikken setter retningen for utviklingen, mens administrasjonen sørger for at planene gjennomføres effektivt og korrekt. De øverste delene av plansystemet blir behandlet politisk, mens de mer operative delene følges opp administrativt. Dette sikrer en god balanse mellom politisk styring og praktisk gjennomføring.

7. Oppstart av arbeid med kommuneplanen

Kommuneplanen er styringsverktøyet som Frøya kommune bruker for å planlegge utviklingen av lokalsamfunnet. Den fastsetter retningslinjer for hvordan kommunen skal utvikle seg, både med hensyn til arealbruk, samfunnsutvikling, og økonomi. Kommuneplanen består av to hoveddeler:

7.1. Kommuneplanens samfunnsdel:

- Denne delen beskriver kommunens langsiktige mål og strategier for samfunnsutviklingen. Den tar for seg temaer som helse, utdanning, næringsliv, miljø, transport, kultur og boligpolitikk.
- Samfunnsdelen inneholder overordnede mål og prioriteringer som setter kursen for kommunens utvikling de neste 12 årene eller mer.
- Den gir føringer for hva som er viktig for kommunen å satse på, og hvordan den skal jobbe for å oppnå målene.

7.2. Kommuneplanens arealdel:

- Arealdelen regulerer hvordan arealer i kommunen kan brukes, og hvor det kan bygges boliger, næringsbygg, veier, parker, og andre typer infrastruktur.
- Denne planen viser konkrete kart og bestemmelser som gir føringer for hvordan arealene i kommunen kan utvikles.
- Den er juridisk bindende, noe som betyr at byggeprosjekter må følge

retningslinjene og reguleringene fastsatt i planen.

Kommuneplanen utarbeides i en prosess som involverer politiske beslutninger, medvirkning fra innbyggere, næringsliv og andre interessenter, samt faglige vurderinger fra kommunens administrasjon.

Proessen med å utarbeide en kommuneplan består av flere faser og involverer både politiske beslutninger og medvirkning fra innbyggerne. Kommuneplanen er et overordnet styringsdokument som skal legge føringer for kommunens utvikling på lang sikt. Her er en oversikt over prosessen:

1. Oppstart og forberedelse

- Kommunen utarbeider en planstrategi som bestemmer hvilke planer som skal revideres eller utarbeides i planperioden.
- Kommunestyret vedtar å starte arbeidet med kommuneplanen.
- Det utarbeides et planprogram som beskriver formålet med planen, hvordan planarbeidet skal organiseres, tidsplan, og hvordan innbyggerne og andre interessenter skal involveres.

2. Planprogram og medvirkning

- Planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn, slik at innbyggere, organisasjoner og andre kan komme med innspill.
- Kommunen holder møter, workshops og høringer for å få innspill fra innbyggerne om hva de mener er viktig for kommunens framtidige utvikling.

3. Utarbeiding av samfunnsdelen

- Samfunnsdelen av kommuneplanen beskriver de langsiktige målsetningene for kommunens utvikling, med fokus på temaer som samfunn, miljø, helse, næringsliv og oppvekst.
- Kommunen analyserer dagens situasjon, utfordringer og muligheter.
- Det utarbeides mål, strategier og tiltak basert på innspill fra medvirkningsprosessen og politiske prioriteringer.
- Samkjøres sammen med arealdelen

4. Utarbeiding av arealdelen

- Arealdelen viser hvordan ulike områder i kommunen skal brukes, for eksempel til boligbygging, næring, landbruk, friluftsliv og infrastruktur.
- Det blir laget kart som viser arealbruk og bestemmelser for de ulike områdene.
- Arealdelen må være i tråd med samfunnsdelen og nasjonale føringer, og kommunen vurderer miljømessige, sosiale og økonomiske konsekvenser av planforslagene.
- Samkjøres sammen med samfunnsdelen

5. Høring og offentlig ettersyn

- Når et forslag til samfunnsdel og arealdel er klart, legges det ut til offentlig ettersyn.
- Alle har mulighet til å komme med innspill og kommentarer i høringsperioden, vanligvis over en periode på minst seks uker.

- Kommunen kan også arrangere møter og presentasjoner for å informere om planen og få innspill.

6. Revidering av planforslag

- Etter høringsperioden vurderer kommunen innspillene og gjør eventuelle justeringer i planforslaget.
- Hvis det er store endringer, kan det være nødvendig med en ny høringsrunde.

7. Politisk behandling og vedtak

- Det reviderte planforslaget legges frem for politisk behandling i kommunestyret.
- Kommunestyret fatter endelig vedtak om kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.
- Når planen er vedtatt, blir den et juridisk bindende dokument som styrer utviklingen i kommunen.

8. Oppfølging og rullering

- Kommuneplanen følges opp gjennom ulike tiltak og planer, og den fungerer som et grunnlag for detaljreguleringer og andre utviklingsprosjekter.
- Planen skal rulleres (revideres) jevnlig, eksempelvis hvert fjerde år, for å tilpasse seg nye behov og utviklinger.

Gjennom hele prosessen er det viktig med medvirkning fra innbyggere, næringsliv, organisasjoner og offentlige etater, slik at planen blir et resultat av bredt samarbeid og engasjement.

Formålet med kommuneplanen er å sørge for en helhetlig og bærekraftig utvikling av kommunen som tar hensyn til både dagens behov og fremtidige generasjoner.

7.3. Kommunedelplan for Naturmangfold

Kommunedelplanen for naturmangfold, som skal utarbeides som en del av kommuneplanen, vil ha stor betydning for hele planprosessen. Denne planen skal samspille med både samfunnsdelen og arealdelen av kommuneplanen for å ivareta biologisk mangfold. Gjennom virkemidler som byggeforbud og hensynssoner vil planen sikre at sårbare økosystemer, som myr og kystlynghei, beskyttes mot utbygging og andre inngrep som kan ha negative konsekvenser.

Når planen utarbeides, vil den bidra til å klargjøre hvilke områder som kan bygges ut, og hvilke som må bevares, slik at kommunen kan balansere bevaringshensyn med behovet for utvikling. Dette vil også redusere risikoen for innsigelser fra overordnede myndigheter, da natur- og miljøhensyn tas med allerede i tidlige faser av planleggingen. Dermed skapes det forutsigbarhet for både utbyggere og lokalsamfunnet.

I tillegg vil planen fungere som et styringsverktøy som sikrer at kommunens utvikling skjer i tråd med nasjonale og regionale miljømål, samt FNs bærekraftsmål. Dette vil bidra til å legge til rette for en langsiktig og bærekraftig forvaltning av kommunens arealressurser, samtidig som viktige økosystemer bevares for fremtidige generasjoner og opprettholder en god balanse mellom miljøvern og lokal vekst.

8. FNs Bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å imøtekomme dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene ble laget på en demokratisk måte gjennom innspill fra land over hele verden og nesten ti millioner mennesker fikk sagt sin mening gjennom spørreundersøkelsen MyWorld.

Oppsummering av alle bærekraftsmålene;

Mål 1: Utrydde fattigdom

Utrydde alle former for fattigdom i hele verden

Mål 2: Utrydde sult

Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk

Mål 3: God helse og livskvalitet

Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder

Mål 4: God utdanning

Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle

Mål 5: Ligestilling mellom kjønnene

Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet

Mål 6: Rent vann og gode sanitærforhold

Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle

Mål 7: Ren energi til alle

Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris

Mål 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

Mål 9: Industri, innovasjon og infrastruktur

Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon

Mål 10: Mindre ulikhet

Redusere ulikhet i og mellom land

Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige

Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre

Mål 13: Stoppe klimaendringene

Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem

Mål 14: Livet i havet

Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling

Mål 15: Livet på land

Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold

Mål 16: Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner

Fremme fredelige og inkluderende samfunn for å sikre bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle, og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer

Mål 17: Samarbeid for å nå målene

Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for bærekraft.

8.1. Oppsummering av kommunens satsningsområder

Kommunen er forpliktet å følge FNs bærekraftsmål i den daglige driften av organisasjonen, som samfunnsaktør og tjenesteleverandør. Bærekraftsmålene er vidt forskjellige, og alle er ikke like relevante for den jobben som kommunen gjør til daglig. Det er likevel viktig å forstå hvorfor alle bærekraftsmålene eksisterer. Vi må alle gjøre en innsats for å styrke arbeidet på de områdene som trenger mer fokus. Samtidig er det viktig å opprettholde den positive utviklingen på de andre bærekraftsmålene.

I den kommende perioden vil vi fokusere på FNs bærekraftsmål 3, 11, 17, 15 og 10 som reflekterer de prioriterte satsningsområdene for kommunen:

1. Kultur for samhandling

Dette satsningsområdet er nært knyttet til bærekraftsmål 17, som fremmer styrket samarbeid både internt i kommunen og eksternt med ulike aktører. Gjennom å bygge en sterk VI-følelse på tvers av avdelinger og samarbeidspartnere, vil kommunen skape en kultur som verdsetter felles ansvar, tillit og deltakelse. Dette vil forbedre tverrfaglig samarbeid, noe som igjen styrker evnen til å levere bærekraftige løsninger og sikre helhetlig utnyttelse av ressurser.

2. Effektivisering og sikre gode tjenester

For å levere tjenester som er både kostnadseffektive og av høy kvalitet, vil kommunen arbeide med bærekraftsmål 11, 10 og 15. Dette innebærer å sikre at alle innbyggere har lik tilgang til gode tjenester, samtidig som vi tar vare på naturen og møter klimautfordringer. Bevaring av biologisk mangfold er viktig for å sikre gode

økosystemtjenester som rent vann, frisk luft, matproduksjon og naturlig beskyttelse mot klimaendringer.

3. Rekruttering og kompetanseutvikling

Et bærekraftig og godt faglig fundament for kommunen krever fokus på bærekraftsmål 3,10 og 15. Ved å investere i kompetanseutvikling og rekruttering av kvalifisert arbeidskraft, sikrer vi at kommunen har kapasitet til å levere helhetlige tjenester som ivaretar innbyggernes behov og naturen. Dette bidrar samtidig til å skape arbeidsplasser og bygge en mer robust og inkluderende organisasjon, hvor hensynet til miljø og natur er en integrert del av kompetansebyggingen.

Selv om disse fem bærekraftsmålene er utvalgt for de prioriterte satsningsområdene, skal alle FNs bærekraftsmål være en del av alt arbeid vi gjør. Kommunen skal sikre at bærekraft er en integrert del av all planlegging og beslutningstaking, med fokus på å bevare biologisk mangfold for å sikre gode økosystemtjenester, slik at vi kan fremme en helhetlig og langsiktig utvikling på alle områder i kommunen.

9. Vedlegg

9.1. Del I:

Kunnskapsgrunnlaget

«Kunnskapsgrunnlaget» er et dokument der arbeidsgruppa har samlet inn ulike relevante data om kommunen, demografi, økonomi, miljø m.m.

Dokumentet er planstrategiens databank og danner kunnskapsgrunnlaget for hva som skal være kommunens fokusområder de neste årene. «Kunnskapsgrunnlaget» er et støttedokument til planstrategien og ligger som et eget vedlegg.

9.2. Del II:

Planarbeid i nåværende kommunestyreperiode

Listen viser hvilke planer det skal jobbes med i nåværende kommunestyreperiode, endringer og prioriteringer. Listen ligger som et støttedokument til planstrategien og ligger som et eget vedlegg.

